

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 24Csp/4/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119200371
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Ďuricová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2020:3119200371.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Máriou Ďuricovou v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO 35724803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému F. B., nar. X.X.XXXX, bytom F. Z., o zaplatenie 4 893,82 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti zaplatenia sumy vo výške 1 393,82 Eur **z a s t a v u j e**.

II. Vo zvyšku súd žalobu **z a m i e t a**.

III. Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 4 893,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 500 Eur od 16.6.2018 do zaplatenia ako aj náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej medzi postupcom Prima banka Slovensko, a.s. a žalobcom ako postupníkom došlo k postúpeniu pohľadávky ktorá je predmetom konania na žalobcu. Postupca dňa 1.10.2015 uzatvoril so žalovaným zmluvu č. 625385, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky postupcu (ďalej len "VOP"). Podľa žalobcu zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil zmluvné povinnosti a tak postupca podaním zo dňa 29.4.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 19.5.2016. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala 4 893,82 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 3 500 Eur, z riadneho úroku vo výške 1 393,82 Eur. Žalovaný po postúpení neuhradil žiadnu čiastku.

2. V podaní doručenom súdu dňa 17.7.2020 žalobca uviedol, že do dňa postúpenia pohľadávky nebola zo strany žalovaného uhradená žiadna suma, nakoľko na žalobcu bola postúpená istina vo výške 3 500 Eur. Súčasne zobrať v časti uplatneného riadneho úroku vo výške 1 393,82 Eur žalobu späť.

3. Na pojednávaní konanom dňa 5.11.2020 právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu uviedol, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu viacerými listinami, okrem iného aj oznámením o postúpení pohľadávky. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.11.2017 sp. zn. 6Co/122/2018 v zmysle ktorého oznámenie o postúpení pohľadávky zakladá bez ďalšieho aktívnu vecnú legitímáciu. Taktiež poukázal na to, že žalovaný bol v konaní pasívny a nepoprel, že by mu výzva nebola doručená.

4. Žalovaný sa k podanej žalobe písomne nevyjadril.

5. Na pojednávaní konanom dňa 5.11.2020 oboznámil súd listiny tvoriace obsah spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Žalovaný uzavrel dňa 1.10.2015 s postupcom ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 625385, na základe ktorej mu bol poskytnutý spotrebný úver vo výške 3 500 Eur. Predmetný úver bol poskytnutý jednorazovo bezhotovostne. Úrok bol dojednaný vo výške 11,79 % ročne. Výška splátky bola dojednaná v sume 57,18 Eur. Počet splátok 96, prvá splátka splatná dňa 20.11.2015, konečná splatnosť úveru 20.10.2023, splatnosť splátok k 20. dňu v mesiaci. RPMN vo výške 12,45 %.

7. Z listu zo dňa 29.4.2016 vyplýva, že postupca zosplatnil úver z dôvodu porušenia povinností na strane žalobcu, a to ku dňu 19.5.2016. K uvedenému listu žalobca podací hárok, ani doručenkou nepredložil.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.06.2018 postúpila Prima banka Slovensko, a.s. ako postupca spoločnosti EOS KSI Slovensko, s. r. o., (žalobca) ako postupníkovi pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1. Z prílohy č. 1 je zrejmé, že predmetom postúpenia bola i pohľadávka voči žalovanému zo zmluvy o úvere č. 625385 uzavretej dňa 1.10.2015, v rámci ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 3.500 eur, pričom zostatok pohľadávky predstavoval istinu v sume 3 500 Eur a úrok 1 393,82 Eur.

9. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 22.06.2018 oznámil postupca žalovanému, že došlo k postúpeniu pohľadávky žalobcovi. K oznámeniu predložil žalobca podací hárok.

10. Pokusom o zmier zo dňa 23.11.2018 vyzval žalobca žalovaného na úhradu dlhu v celkovej výške 4 971,01 eur najneskôr do 30.11.2018.

11. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 524 ods.1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

13. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových

vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba podaná žalobcom nie je dôvodná. Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá medzi spoločnosťou Sberbank Slovensko, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Žalobca si pohľadávku pôvodného veriteľa (Sberbank Slovensko, a.s.) uplatňuje z titulu postúpenia pohľadávky. Súd sa preto zaoberal otázkou, či k postúpeniu pohľadávky Sberbank Slovensko, a. s., na žalobcu došlo zákonom predpokladaným spôsobom, t. j. platne, a teda, či je žalobca v tomto spore aktívne vecne legitimovaný. Vecnou legitimitáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna strana je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a druhá strana je subjektom hmotnoprávnej povinnosti. Ako vyplýva z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách banka môže postúpiť pohľadávku inej osobe buď so súhlasom klienta, alebo aj bez takéhoto súhlasu za predpokladu, že klienta písomne vyzvala na plnenie a klient je napriek tejto výzve v omeškaní so splatením dlhu dlhšie ako 90 dní. V danom prípade žalobca nepreukázal, že by žalovaný s postúpením pohľadávky zo Sberbank Slovensko, a.s. na žalobcu súhlasil. V konaní taktiež nebolo preukázané, že postupca pred postúpením pohľadávky žalovaného vyzval na jej úhradu. K oznámeniu o zosplatnení pohľadávky žalobca nepredložil žiadny podací hárok ani doručenkú, t.j. žiadnym spôsobom nepreukázal doručenie ani zaslanie oznámenia žalovanému. V konaní taktiež nepredložil žiadnu inú výzvu, ktorá by bola žalovanému doručená. Skutočnosť že žalobca predložil podací hárok k oznámeniu o postúpení pohľadávky na uvedených záveroch nič nemení. Je logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

16. Vo vzťahu k argumentácii žalobcu súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018 v ktorom sa okrem iného konštatuje "...zároveň ďalšími zo zákona o bankách vyplývajúcimi skutočnosťami (podmienkami) je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi (v omeškaní) a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Toto sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, nakoľko zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku.Dovolací súd preto konštatuje, že v prípade, ak by neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 veta prvá ZoB pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt, jednalo by sa o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 os. 2 OZ vylúčené/zakázané. Išlo by teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ" ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/173/2017 v ktorom sa uvádza "...samotná výzva banky dlžníkovi však nepostačuje, je potrebné, aby táto výzva bola dlžníkovi doručená alebo aby banka vykonala aspoň pokus o jej doručenie dlžníkovi. Len vtedy, ak bola výzva dlžníkovi doručená alebo ak sa pri neúspešnom doručovaní aspoň dostala do dispozičnej sféry dlžníka, možno hovoriť o výzve banky, ktorá spĺňa podmienky § 92 ods. 8 zákona o bankách."

17. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že len samotná listina o zosplatnení zo dňa 29.4.2016 bez preukázania toho, že postupca vykonal aspoň pokus o jej doručenie, nepreukazuje podmienku nevyhnutnú pre postúpenie pohľadávky banky na tretí subjekt, ktorou je doručenie výzvy banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách dlžníkovi. Vzhľadom k tomu, že žalobca súdu nepreukázal splnenie zákonom predpísaných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky, možno konštatovať, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 15.06.2018 medzi Prima bankou Slovensko, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom je neplatná. "Ak zákonným dôsledkom rozporu právneho úkonu (nerozhodno či obsahu úkonu alebo len jeho účelu) so zákonom je v sfére súkromného práva jeho neplatnosť, podľa názoru dovolacieho súdu neexistuje prakticky žiadny priestor pre inú interpretáciu úpravy rozhodnej aj pre výsledok konania v prejednávanej veci než tú, že podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom" (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017).

18. Vo vzťahu k ďalším tvrdeniam žalobcu, súd uvádza, že vecnú legitímáciu, či už aktívnu alebo pasívnu skúma súd ex offo, bez ohľadu na aktivitu žalovaného. "Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta" (rozsudok Najvyššieho súdu z 29.6.2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009). Taktiež na absolútnu neplatnosť postúpenia musí prihliadnuť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. K uvedeným záverom dospel aj Krajský súd v Trenčíne (za totožnej skutkovej situácie, keď žalovaný bol v konaní nečinný) sp. zn. 6Co/96/2019 zo dňa 29.10.2019 v ktorom uviedol "v danom prípade, keďže právnym predchodcom žalobcu bola banka, bolo správne, že súd prvej inštancie zisťoval, či boli pri postúpení pohľadávky na žalobcu dodržané podmienky ustanovené zákonom o bankách, teda či postúpenie pohľadávky bolo platné." Taktiež uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019 v zmysle ktorého pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok. V tomto smere zaťažovala dôkazná povinnosť žalobcu (nie žalovaného) o splnení všetkých podmienok na platné postúpenie predmetnej pohľadávky.

19. Následkom neplatnosti zmluvy o postúpení je absencia aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, a preto súd žalobu práve z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie ako nedôvodnú zamietol.

20. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. V predmetnej veci mal plný úspech žalovaný, preto by mu patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Nakoľko však žalovanému v konaní žiadne trovy konania nevznikli, súd z dôvodu hospodárnosti a efektívnosti konania rozhodol aj o výške tohto nároku a to tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal keďže mu žiadne trovy konania nevznikli a taktiež ani zo spisu žiadne trovy konania žalovaného nevyplyvajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne, pokiaľ sa tohoto práva po vyhlásení rozsudku účastníci výslovne nevzdali.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 132 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.